

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	CDS 201	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστήμη της ομιλίας: Αντίληψη και παραγωγή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διδασκαλία</i>	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.uom.gr/courses/INTERU102/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

1. Να περιγράψουν τις φυσικές διαστάσεις του ήχου και των ήχων της ομιλίας καθώς και τις αρχές και τα φαινόμενα που τα διέπουν ώστε να μπορούν να προβούν στη μέτρηση και περιγραφή τους
2. Να περιγράψουν τη λειτουργία του ανθρώπινου συστήματος για την αντίληψη της ομιλίας ώστε να μπορούν να προσδιορίσουν τις επιπτώσεις του παραλλαγμένου ήχου στην αντίληψη της ομιλίας
3. Να εξηγούν τη λειτουργία του λάρυγγα και τα ακουστικά, αεροδυναμικά και μυολεειτουργικά φαινόμενα που τη διέπουν ώστε να μπορούν να τεκμηριώνουν στοιχεία για την αξιολόγηση και τη θεραπεία των διαταραχών ομιλίας, φώνησης και ακοής
4. Να περιγράψουν τα αεροδυναμικά φαινόμενα του αναπνευστικού συστήματος κατά την ομιλία και να μπορούν να διαχειριστούν έννοιες της πίεσης, του όγκου, της ροής του αέρα και της μυοσκελετικής κίνησης για τη περιγραφή τους
5. Να συνδέουν τις αρθρωτικές κινήσεις του μηχανισμού ομιλίας με τα χαρακτηριστικά της αντήχησης στη στοματο-ρινο-φαρυγγική κοιλότητα και τη φασματική αναπαράσταση των συμφώνων και φωνηέντων στους άξονες του χρόνου και της συχνότητας
6. Να ερμηνεύουν και να αξιοποιούν ερευνητικές μελέτες στις βασικές επιστήμες ομιλίας και ακοής
7. Να διαχειρίζονται τεχνολογικά εργαλεία (λογισμικά όπως το Praat και τον ρινομετρητή Nasometer) για την καταγραφή και ανάλυση της ομιλίας
8. Να αποκτήσουν δεξιότητες ανάλυσης και επίλυσης προβλήματος στην ολοκλήρωση εργαστηριακών ασκήσεων, όπως, η ανάλυση Fourier ενός σύνθετου ήχου, ο υπολογισμός των αρμονικών των ήχων φωνής και ομιλίας, η αναλογία ήχου-θορύβου, και τέλος, η ακουστική ανάλυση με φασματογραφία για την μελέτη των χαρακτηριστικών των φωνηέντων, συμφώνων καθώς και της φώνησης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

.....
Άλλες...
.....

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές γνώσεις γύρω από την ακουστική, την ψυχοακουστική, την αντίληψη καθώς και την παραγωγή του λόγου, εξοικειώνοντάς τους με το βιολογικό, ακουστικό και ψυχολογικό υπόστρωμα της ανθρώπινης επικοινωνίας. Αναλυτικότερα, θα διδαχθούν οι αρχές που διέπουν τη λειτουργία της ομιλίας σε ακουστικό, κινητικό και νευρομυϊκό επίπεδο, οι θεωρίες της φυσιολογικής αντίληψης και παραγωγής της ομιλίας από τον άνθρωπο και θα κατανοηθούν οι μεθοδολογίες που εφαρμόζονται στη μελέτη τους. Συνάμα, το μάθημα αποσκοπεί στην σύνδεση των γνώσεων γύρω από τη φυσιολογική αντίληψη και παραγωγή της ομιλίας με τις διαταραχές ομιλίας και γλώσσας προκειμένου να καλλιεργηθούν δεξιότητες για την ερευνητικά τεκμηριωμένη πρακτική.

Τα περιεχόμενα των επιμέρους διδακτικών ενοτήτων είναι τα εξής:

- Ακουστικά χαρακτηριστικά του απλού τόνου και των σύνθετων τόνων
- Αρχές ακουστικής της ομιλίας (ένταση, φωνητικό ύψος, ταχύτητα, αντήχηση)
- Το αναπνευστικό σύστημα της ομιλίας, αεροδυναμικά και μυοκινητικά χαρακτηριστικά του
- Το φωνητικό σύστημα της ομιλίας, η μυοελαστική αεροδυναμική θεωρία, φυσιολογία των φωνητικών χορδών, αεροδυναμικά και ακουστικά χαρακτηριστικά της φώνησης
- Το αρθρωτικό σύστημα της ομιλίας: η ακουστική της φωνητικής οδού
- Το αρθρωτικό σύστημα της ομιλίας: μυοκινητικά και ακουστικά χαρακτηριστικά των συμφώνων και φωνηέντων και φαινόμενα συνάρθρωσης
- Συστήματα ανάδρασης της ομιλίας
- Θεωρίες παραγωγής της ομιλίας
- Αντίληψη της ομιλίας: περιγραφή των ψυχο-ακουστικών στοιχείων (acoustic cues) που αξιοποιούνται στην αντίληψη, αρχές και θεωρίες της αντίληψης του

εδραιωμένου λόγου

- Εργαλεία και μέθοδοι για την μελέτη της αντίληψης, εργαστηριακές ασκήσεις με χειρισμό κυματομορφής (waveform editing)
- Εργαλεία και μέθοδοι παραγωγής της ομιλίας: ακουστική ανάλυση κυματομορφής, φάσματος στενής και ευρείας ζώνης, Fast Fourier Transform
- Εργαλεία και μέθοδοι παραγωγής της ομιλίας: κατανόηση τρόπων μέτρησης της μυϊκής δραστηριότητας, της αρθρωτικής/κινητικής δραστηριότητας, της αεροδυναμικής δραστηριότητας του λάρυγγα και των άνω αρθρωτών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διά ζώσης 25% και 75% εξ αποστάσεως σύγχρονη εκπαίδευση	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, Χρήση πλατφόρμας open e class UoM (έγγραφα, ιστολόγια, οργανόγραμμα, ανακοινώσεις, εργασίες) Εργαστηριακή εκπαίδευση στην ανάλυση ηχητικού φάσματος και ομιλίας Βιντεοπαρουσιάσεις Πηγές (βάσεις δεδομένων, άρθρα κ.ά.)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	27
	Εργαστήρια	9
	Μελέτη και Ανάλυση Βιβλιογραφίας	98
	Εργαστηριακές ασκήσεις	24
	Εκπόνηση σύντομων εργασιών	22
	Γραπτή εξέταση	70
	Σύνολο Μαθήματος	250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης είναι η ολοκλήρωση εργαστηριακών ασκήσεων σε γραπτή μορφή (20%), η εκπόνηση σύντομων εργασιών (20%), η συμμετοχή σε συζήτηση (10%) και η γραπτή εξέταση (50%). Τα παραπάνω αναφέρονται στο οργανόγραμμα του μαθήματος που είναι ανηρτημένο στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο open e class https://openeclass.uom.gr/courses/INTERU102/ καθώς και στην περιγραφή του μαθήματος στον Οδηγό Σπουδών.	

--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Κύριο Σύγγραμμα:

Raphael, L.J., Borden, G.J., & Harris, K.S. (2011). ***Speech Science Primer. Physiology, Acoustics, and Perception of Speech***, 6th Edition. Baltimore, MD: Lippincott Williams & Wilkins. ISBN-10: 1608313573.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

- Baken, R. J., & Orlikoff, R. F. (2000). *Clinical measurement of speech and voice*. Cengage Learning.
- Bell-Berti, F., & Raphael, L. J. (1995). *Producing Speech: Contemporary Issues: For Katherine Safford Harris*. New York: American Institute of Physics.
- Bell-Berti, F., & Harris, K. S. (1981). A temporal model of speech production. *Phonetica*, 38, 9-20.
- Blumstein, S. E., & Stevens, K. N. (1979). Acoustic invariance in speech production: Evidence from measurements of the spectral characteristics of stop consonants. *The Journal of the Acoustical Society of America*, 66(4), 1001-1017.
- Browman, C. & Goldstein, L. (1992). Articulatory Phonology: An overview. *Phonetica*, 49, 222-234.
- Fowler, C. A. (1996). Speech production. In *Speech, Language and Communication* by J. L. Miller and P. D. Eimas (Eds.). San Diego: Academic Press, pp. 30-61.
- Hardcastle, W. J., Laver, J., & Gibbon, F. E. (2010). *The handbook of phonetic sciences*. John Wiley & Sons
- Huber, J.E., Stathopoulos, E.T., Tjaden, K., and Sussman, J.E. (2010). Obtaining objective data in clinical settings: Basic techniques for the clinician. *The ASHA Leader*, October 12, 12-15
- Jongman, A., Fourakis, M., & Sereno, J. A. (1989). The acoustic vowel space of Modern Greek and German. *Language and speech*, 32(3), 221-248.
- Kent, R. D., & Read, C. (1992). *The Acoustic Analysis of Speech*. San Diego: Singular Publishing Group.
- Koenig, L. L. (2000). Laryngeal factors in voiceless consonant production in men, women, and 5-year-olds. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 43(5), 1211-1228.
- Laine, T., Warren, D. W., Dalston, R. M., Hairfield, W. M., & Morr, K. E. (1988). Intraoral pressure, nasal pressure, and airflow rate in cleft palate speech. *Journal of Speech and Hearing Research*, 31, 132-137.
- Lisker, L, & Abramson, A. S. (1964). A cross-language study of voicing in initial stops: Acoustical Measurements. *Word*, 20, 384-422.
- McNeilage, P.F. (1970). Motor control of serial ordering of speech. *Psychological*

Review, 77, 182-196.

- Nicolaidis, K. (2001). An electropalatographic study of Greek spontaneous speech. *Journal of the International Phonetic Association*, 31(01), 67-85.
- Okalidou, A., Petinou, K., Theodorou, E. & Karasimou, E. (2010). Development of voice onset time in Standard-Greek and Cypriot-Greek-speaking preschoolers. *Clinical Linguistics and Phonetics*, 24(7), 503-519.
- Okalidou, A., Karathanasi, A. & Grigoraki, E. (2011). Nasalance norms in Greek adults. *Clinical Linguistics and Phonetics*, 25(8), 671-688.
- Smith, A., & Goffman, L. (1998). Stability and patterning of speech movement sequences in children and adults. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 41, 18-30.
- Studdert-Kennedy, M., Liberman, A. M., Harris, K. S., & Cooper, F. S. (1970). Motor theory of speech perception: A reply to Lane's critical review.
- Tjaden, K., and Wilding, G.E. (2004). Rate and loudness manipulations in dysarthria: Acoustic and perceptual findings. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 47, 766-783.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- The Journal of the Acoustical Society of America
- Journal of Speech, Language, and Hearing Research
- Phonetica
- Journal of Phonetics
- Language and Speech
- Clinical Linguistics and Phonetics
- Journal of the International Phonetic Association